

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Α.Τ.Ε.

Καραϊσκάκη 140 - 144 Πάτρα

Τηλ : 2610 - 620460

Φαχ : 2610 - 240476

e-mail : parasks@otenet.gr

κινητό : 6944 885142

ΠΡΟΣ
τον κ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
της εφημερίδας ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Θέμα: Υπερβολικές εκπτώσεις : το σαράκι που τρώει τα δημόσια έργα και τους εργολάβους.

Αξιότιμε κ. διευθυντά

Διάβασα με μεγάλη προσοχή το άρθρο της έγκριτης εφημερίδας σας για τη νοθεία του ανταγωνισμού στους διαγωνισμούς των δημοσίων έργων στο οποίο εμπεριέχονται και οι έγκυρες απόψεις του ΣΑΤΕ.

Πολύ φοβούμαι όμως ότι τα πράγματα είναι πολύ πιο σοβαρά και οι παθογένειες τεράστιες.

Με δεδομένο ότι το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων έχει ελαχιστοποιηθεί και το ΣΕΣ (νέο ΕΣΠΑ) έχει καθυστερήσει δραματικά, σε συνδυασμό με τις πρόσφατες ραγδαίες και συχνά ασαφείς και ατελέσφορες αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο των δημοσίων έργων που καθυστέρησαν και καθυστερούν τους διαγωνισμούς, **η ανεργία στον κλάδο τα έτη 2016 και 2017 έχει χτυπήσει κόκκινο.**

Όλες οι εργοληπτικές επιχειρήσεις είναι σε αδιέξοδο και οι συνθήκες ανταγωνισμού ευεπίφορες για αλύπητο "χτύπημα" των έργων.

Το γεγονός ότι οι εκπτώσεις έχουν ξεπεράσει το 70% (73,2% πολύ πρόσφατα σε έργο δημοτικής επιχείρησης) και μεσοσταθμικά στο σύνολο των διαγωνισμών κυμαίνονται σταθερά άνω του 60% πανελλαδικά σημαίνει ότι:

1) είτε οι προϋπολογισμοί των έργων είναι εξόχως υπερτιμολογημένοι σε σχέση με την αγορά πράγμα απίθανο διότι ισχύουν από το 2004 με συνεχείς μειώσεις και εξ άλλου τα χρόνια της κρίσης μόνο το εργατικό κόστος συμπίεστηκε δραστικά και όχι οι βασικές τιμές πρώτων υλών και υλικών.

2) είτε οι προσφορές των συναδέλφων είναι υπερβολικά χαμηλές και κάτω του κόστους λόγω της ανεργίας οπότε θα εκτελέσουν τα έργα επί ζημιά τους ή θα τα εγκαταλείψουν ημιτελή λόγω οικονομικής αδυναμίας.

3) είτε θα επιχειρήσουν οι ανάδοχοι "σαρωτικές δημιουργικές αλλαγές" στο φυσικό αντικείμενο των εργασιών των έργων καθώς και δραστική μείωση του κόστους λόγω υποβάθμισης της ποιότητας.

Αυτό που λέμε λαϊκά : "άλλα αντί άλλων κ ότι πάρει η πρώτη..."

Εκμεταλλεζόμενοι πάντα κενά και ασάφειες των μελετών καθώς και ολιγορίες των υπευθύνων "πάσης φύσεως".

Χωρίς επ' ουδενί να εξαιρώ τις ευθύνες των συναδέλφων και του γράφοντα προσωπικά για τα παραπάνω.

Με όλες τις παραπάνω εκδοχές- πλην της πρώτης που απέρριψα - **τα έργα κινδυνεύουν απολύτως να ναυαγήσουν.**

Τα παραδείγματα πολλά και στη γειτονιά μας με σιδηροδρομικά έργα, έργα ασφαλτοστρώσεων, οικοδομικά κ.λ.π

Επίσης σίγουρα είναι και τα οικονομικά "ναυάγια" πολλών εργοληπτικών επιχειρήσεων στο μέλλον που "ειδικεύονται", έστω κατ' ανάγκη, στις υπερβολικές εκπτώσεις επιλέγοντας συχνά και τις αρεστές υπηρεσίες.

Όπως σίγουρο είναι ότι οι εκπτώσεις αυτές ξεπερνούν κάθε επιχειρηματική πρακτική, είναι δύο και τρεις φορές κάτω του κόστους του έργου όσο κι αν αυτό συμπιεστεί από πιθανές "ελαστικές" πρακτικές και άλλα πιθανά βοηθήματα.

ΕΙΝΑΙ ΚΟΡΟΪΔΙΑ και ΠΑΡΩΔΙΑ με τον ποιο απροκάλυπτο τρόπο μπροστά στα μάτια ημών και υμών και των εντεταλμένων από την πολιτεία να φυλάττουν Θερμοπύλας...

Βέβαια θα ρωτήσει κάποιος καλοπροαίρετος : δεν είναι προς το συμφέρον του δημοσίου τα φτηνότερα έργα όπως δήλωσε και ο κ. υπουργός;

Λέω λοιπόν ότι κάθε τι ακριβό δεν είναι απαραίτητα και καλό αλλά στα δημόσια έργα κάθε τι εξευτελιστικού κόστους είναι σίγουρα προβληματικό ή και άχρηστο και εν τέλει πανάκριβο.

Διότι εργολάβους ευεργέτες του δημοσίου προσωπικά δεν έχω συναντήσει στο συνάφι.... Και τι όμως μπορεί να γίνει;

Κε Διευθυντά

Ο νόμος 4412/2016 άρθρο 88 παραγρ.1 προβλέπει ότι : "Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές **ΑΠΑΙΤΟΥΝ** από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους...."

Η ανωτέρω διάταξη έχει άμεση εφαρμογή από την ψήφιση του νόμου και **ΔΕΝ ΠΡΟΪΠΟΘΕΤΕΙ** άλλην ερμηνευτική διάταξη για να εφαρμοστεί, παρά μόνον για περαιτέρω πιθανές διευκρινίσεις.

Με την διάταξη αυτή δημιουργείται δέσμια εκ του νόμου υποχρέωση στις αναθέτουσες αρχές να **ΑΠΑΙΤΟΥΝ** εξηγήσεις (δηλ. να ζητούν **ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ**) από όσους προσφέρουν προσφορές που **ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ** στις αρχές ασυνήθιστα χαμηλές (έχουν δηλ. μεγάλες εκπτώσεις).

Εννοείται ότι θα ακολουθήσει **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ** των αιτιολογήσεων αυτών και έτσι μία προσφορά θα κριθεί αν θα απορριφθεί η όχι.

Και ώ του θαύματος !!

Όλες οι αρχές και υπηρεσίες, τουλάχιστον στην περιφέρειά μας που ξέρω, έπαθαν ΤΥΦΛΩΣΗ !!!

Τι 60%, τι 70% εκπτώσεις δίνουν οι συνάδελφοι στις δημοπρασίες όλα τούς **ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ** φυσιολογικά και προχωρούν στην κατακύρωση στον μειοδότη.

Και ας γελάει ο κόσμος όλος με αυτήν την κατάντια. Κι ας παραδέχονται και οι ίδιοι ότι οι εκπτώσεις είναι εξωφρενικές.

Προσωπικά εφέτος έχω υποβάλλει 5 αιτήσεις σε υπηρεσίες να εφαρμόσουν τον νόμο και να ζητήσουν αιτιολογήσεις για υπερβολικές εκπτώσεις σε διαγωνισμούς που έλαβα μέρος και δεν πήρα καν απάντηση. Αντίθετα σε πολλές άλλες υπηρεσίες άλλων περιφερειών η και της κεντρικής διακυβέρνησης (υπουργεία) έχουν ζητηθεί αιτιολογήσεις και έχουν απορριφθεί προσφορές.

ΠΑΡΑΝΟΜΟΥΝ λοιπόν επί της ουσίας οι αναθέτουσες αρχές όταν υιοθετούν τέτοιες **εξόφθαλμα υπερβολικές εκπτώσεις χωρίς αιτιολόγηση**. Και αν αύριο μεθαύριο στραβώσουν τα έργα αυτά θα είναι υπόλογες και νομικά για το γεγονός αυτό.

Γιατί όμως δεν το κάνουν;

Γιατί η αξιολόγηση των αιτιολογήσεων προσθέτει δουλειά και ευθύνες.

Απαιτεί συλλογή αντικειμενικών στοιχείων κόστους και κρίση.

Ενέχει και τον φόβο προστριβών και πιθανών ενστάσεων από απορριφθέντες.

Αλλά αυτή είναι η δουλειά τους προκειμένου να διασφαλιστεί κατά το δυνατόν η ομαλή κατασκευή των έργων και ο υγιής ανταγωνισμός.

Γνωρίζω ότι στις υπηρεσίες υπάρχουν ικανοί μηχανικοί που δεν θα τους είναι δα τόσο δύσκολο να αξιολογήσουν και να απορρίψουν πιθανά προσφορές με εκπτώσεις 60% και 70%.

Γνωρίζω επίσης βεβαίως ότι η προηγούμενη προσπάθεια αιτιολογήσεων - αξιολογήσεων το 1996 -1997 δεν προκαλεί ευχάριστες μνήμες για να το πω κομψά.

Όμως σήμερα είναι 2017, είμαστε υπό επιτήρηση και διαρκή αξιολόγηση και ως χώρα και υπάρχει αρκετή γνώση και από άλλες χώρες στον τομέα αυτόν.

Κε διευθυντά

Συνοψίζοντας την επιστολή μου αυτή θα ήθελα να σας εκφράσω την αγωνία και το άγχος που με διακατέχει τόσον εμένα όσο και άλλους συναδέλφους για την τύχη των επιχειρήσεών μας μπροστά **στο φαινόμενο της εργοληπτικής "πειρατείας"** (συγχωρήστε μου την έκφραση) που περιέγραψα πιο πάνω.

Δύο σχεδόν χρόνια άνεργες ή υπολειπουρούσες πολλές υγιείς επιχειρήσεις δεν έχουν πια άλλη διέξοδο από το λουκέτο ή την "πειρατεία" των αλόγιστων εκπτώσεων που πάλι σε λουκέτο οδηγεί.

Αφήστε που οι επιχειρήσεις αυτές χωρίς έργα δεν θα διαθέτουν κύκλο εργασιών και προϋπηρεσία για να λάβουν μέρος στους διαγωνισμούς σύμφωνα με τις νέες διατάξεις.

Φαύλος κύκλος δηλαδή.

Στο σημείο αυτό υποβάλλω έκκληση στον κ. Περιφερειάρχη, την αποκεντρωμένη διοίκηση, τους κ.κ αντιπεριφερειάρχες, τους δημάρχους, τους διευθυντές υπηρεσιών και κάθε αρμόδιο αναθέτουσας αρχής όπως:

α) **Δώσουν τις σχετικές εντολές για την εφαρμογή του νόμου όσον αφορά τις αιτιολογήσεις - αξιολογήσεις** των εξόφθαλμα υπερβολικών εκπτώσεων.

β) **Εντείνουν τους πάσης φύσεως ελέγχους** για την πορεία των έργων και την εφαρμογή των μελετών χρησιμοποιώντας και κάθε ανεξάρτητο φορέα και μέθοδο όπως οι πραγματογνώμονες και οι πραγματογνωμοσύνες από το Τεχνικό Επιμελητήριο.

Ας ξεκινήσουν από τα έργα με τις υψηλότερες εκπτώσεις και ας είναι δειγματοληπτικά για αρχή.

Είμαι σίγουρος πως θα ανακαλύψουν πολλούς σκελετούς στα ντουλάπια !!!

Υπόχρεος για την φιλοξενία και πάντα πρόθυμος για περαιτέρω παροχή πληροφοριών και εξηγήσεων.

Πάτρα 02/08/2017

Με εκτίμηση

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
της εταιρείας ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ
Τ. Πρόεδρος του Συλλόγου Εργοληπτών Πάτρας